

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2019

Nr. 83

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2018

Op 23 februari 2018 informeerde ik uw Kamer over de stand van zaken van de bestuursafpraak Friese taal en cultuur (BFTK)¹. Met deze brief doe ik u de BFTK 2019–2023 toekomen². Tevens informeer ik u over de Taalskipper Frysk, het advies van DINGtiid naar aanleiding van het Mercatorrapport «*De implementatie van het Europees Handvest voor Regionale of Minderheidstalen sinds de ratificatie in 1996*» en het convenant Nedersaksisch.

Ruim de helft van de Friezen heeft het Fries als moedertaal, meer dan een miljoen mensen in Nederland spreekt een variant van het Nedersaksisch. Eigen taal heeft grote waarde voor mensen. Het is een belangrijk onderdeel van de eigen identiteit en het is in taal dat mensen uiting geven aan hun cultuur en verbondenheid met de regio. Met de ondertekening van de BFTK en het convenant Nedersaksisch herbevestig ik de waarde van deze talen.

Bestuursafpraak Friese taal en cultuur (BFTK) 2019–2023

Gelet op de gezamenlijke verantwoordelijkheid en zorgplicht voor de Friese taal en cultuur maken het Rijk en de provincie Fryslân periodiek bestuursafspraken ter uitwerking van de verantwoordelijkheid voor de Friese taal en cultuur. Vrijdag 30 november ondertekende ik met de heer Brok, commissaris van de Koning in Fryslân, in Leeuwarden de BFTK 2019–2023.

De nieuwe bestuursafpraak zet een stip op de horizon naar 2030 met duidelijke doelen en ambities voor de Friese taal en cultuur. De nadruk in deze ambitie ligt op het lezen en het schrijven van het Fries. De BFTK

¹ Kamerstuk 34 775 VII, nr. 55

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

bevat afspraken over het gebruik van het Fries in het onderwijs, de rechtspraak, bestuurlijk verkeer, media, cultuur, economisch en sociaal leven en grensoverschrijdende uitwisselingen.

Ik heb onder meer met de provincie afgesproken gedurende de looptijd van de BFTK bij te dragen aan de financiering van wettelijke taken die voortkomen uit de Wet Gebruik Friese taal³ en de financiering van de leerstoel Friese taal- en letterkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen.

De Taalskipper Frysk

In de BFTK 2019–2023⁴ is ook de rol van de provincie Fryslân als Taalskipper opgenomen. Als meest betrokken bestuurslaag geeft de provincie sinds 2017 in overleg met het Rijk invulling aan de rol van Taalskipper. Als Taalskipper zorgt de provincie voor ambitie, overleg en samenwerking in het Friese taaldossier in de provincie Fryslân. Provincie en Rijk behouden hierbij hun gezamenlijke zorgplicht voor het Fries. In het startdocument «De Taalskipper Frysk» is verder uitwerking gegeven aan het concept Taalskipper.

Advies DINGtiid implementatie Europees Handvest

Op 30 november heb ik van DINGtiid, adviesorgaan voor de Friese taal, het advies bij het Mercatorrapport «*De implementatie van het Europees Handvest voor Regionale of Minderheidstalen sinds de ratificatie in 1996*» in ontvangst mogen nemen. DINGtiid gaat in haar adviezen in op de implementatie van het Europees Handvest in Nederland. De adviezen en het rapport, alsmede mijn reactie op de adviezen van DINGtiid vindt u in de bijlagen⁵.

Convenant Nedersaksisch

Naast het Fries heb ik ook een coördinerende verantwoordelijkheid voor de onder deel II van het Europees Handvest erkende talen. Op 10 oktober vond in Zwolle de ondertekening van het convenant Nedersaksisch⁶ plaats. De convenantpartijen⁷ hebben hiermee afgesproken zich in te spannen voor en samen te werken aan het behoud van het Nedersaksisch. Het convenant borgt het gesprek en de samenwerking tussen de betrokken overheden. Het initiatief voor activiteiten ligt bij de lokale overheden, waar nodig speelt de rijksoverheid een aanvullende rol. Partijen bepalen in consensus hoe zij concreet invulling geven aan het convenant. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een festival of een «Dag van het Nedersaksisch». Begin 2019 zetten convenantpartijen het overleg voort.

Daarnaast ben ik voornemens om in het najaar van 2019 een vervolg te geven aan het succesvolle Streektaalsymposium van 2017. Het symposium brengt overheden, organisaties en sprekers van (de op grond van het Europees Handvest) erkende talen in Nederland bijeen om te spreken over het behoud en de waarborging van deze talen.

³ Wet Gebruik Friese taal: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034047/2014-01-01>

⁴ BFTK 2019–2023 Hoofdstuk 1 Algemeen: Artikel 1.3

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁶ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁷ Ministerie van Binnenlandse Zaken, de provincies Drenthe, Groningen, Overijssel, Gelderland en Fryslân en de gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf.

Taal is emotie, een onlosmakelijk deel van de eigen (regionale) identiteit. Met de BFTK en het convenant zet ik mij, gezamenlijk met de betrokken lokale overheden, in voor de waarborging van het Fries en het Nedersaksisch.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren